

"האבקה - הסיפור המלא": תערוכה חדשה במוזיאון ע"ש שטיינהרדט

Posted on 17 בנובמבר 2025 by שוש להב

התערוכה עוסקת באחד המנגנונים המרשימים והחיוניים ביותר בטבע - ההאבקה - מנגנון ביולוגי מורכב, המתקיים כבר מיליוני שנים ומהווה חלק חיוני במערכת היחסים ההדדית המתקיימת בין פרחים לסביבתם (רוח, מים ובעלי חיים). מ- 26.11

Categories: [מחוץ לקופסא](#), [ראשי](#)

Tag: [מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט](#)

מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, אוניברסיטת תל אביב, מציג את התערוכה החדשה, "האבקה: הסיפור המלא". אוצרת: **מיכל קרסני**, אוצר מדעי: **ד"ר זוהר ינאי**. התערוכה, שתיפתח בסוף נובמבר, עוסקת באחד המנגנונים המרשימים והחיוניים ביותר בטבע - מנגנון ההאבקה: מנגנון ביולוגי מורכב, המתקיים כבר מיליוני שנים ומהווה חלק חיוני במערכת היחסים ההדדית המתקיימת בין פרחים לסביבתם (רוח, מים ובעלי חיים). התערוכה משלבת פריטים מאוספי הטבע הלאומיים של המוזיאון, מיצבים אינטראקטיביים, אמנות ישראלית וסיפורי מחקר מדעיים.

התערוכה החדשה מזמינה את המבקרים לגלות את "מאחורי הקלעים" של הקשר העדין והיפהפה, שנקרס בין צמחים

לבעלי חיים, ולחשוף את הדרכים המורכבות שבהן מושכים הצמחים את בעלי החיים. מעבר ליופיו של התהליך, להאבקה תפקיד מכריע במערכות האקולוגיות הטבעיות וגם בחיי היומיום שלנו, שכן יותר משליש מהמזון שאנו אוכלים תלוי במאביקים. לכן, התערוכה עוסקת גם במשבר ההאבקה העולמי, המתבטא בירידה באוכלוסיות הצמחים והמאביקים, ובדרכים שבהן כולנו יכולים לתרום לשמירה על התהליך הטבעי.

השילוב בין מדע לאמנות בתערוכה, מדגיש את המורכבות, היופי והחינוניות של מנגנון ההאבקה. במרחב התצוגה משולבים סרטי וידאו ותצלומים, המעניקים למבקרים חוויה מקיפה ומגוונת, וכן עבודות אמנות של אמניות ישראליות: **נורית גור לביא (קרני), מרב כהן ודפנה קפמן**. כמו כן, יוצגו איורים בוטניים של הצירת **ברכה אביגד ז"ל**.

התערוכה מציגה גם פיתוחים בתחום המחקר והיישום החקלאי, דוגמת כוורת דבורי בומבוס חיה ואותנטית של חברת AgroBee הישראלית, המאפשרת למבקרים לחוות מקרוב את עולמן של הדבורים, וכן "בית מלון" לחרקים, מתקן אקולוגי המעניק מקום מסתור ואפשרות קינון למגוון מאביקים.

התערוכה היא הזדמנות לחשוף את הקהל הרחב למחקרים מדעיים שמבוצעים בישראל: מהתחקות אחר ההיסטוריה של צמחי תועלת ונופים קדומים באמצעות גרגרי אבקה, דרך פיענוח הגמול המיוחד שמספקים צמחים למאביקים ואמצעי תקשורת מפתיעים ביניהם, וכלה בחשיבותם של מאביקי בר לתמיכה במערכות החקלאיות.

אלון ספן, מנכ"ל מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט: "התערוכות המתחלפות במוזיאון, מאפשרות לנו להנגיש לקהל המבקרים במוזיאון נושאים שנמצאים על סדר היום בתחום מדעי הטבע ובדיון הסביבתי העכשווי. האבקה היא פעולה הכרחית לקיומו של הצומח סביבנו, ובשגרה אנחנו כמעט ולא מודעים לחשיבותה. לעיתים אנו טועים לחשוב שמדובר רק בדבורה המייצרת דבש, ולא כך הדבר. במוזיאון יש הזדמנות לחשוף תהליכים טבעיים ב'זום אינ', באמצעות תצוגה המשלבת סיפורים מדעיים, אמנות ומיצבים אינטראקטיביים, ולמשוך מגוון רחב של קהלים להכיר את הנושא ולהבין את משמעותו לחיינו. אנחנו מזמינים את המבקרים לקחת חלק פעיל במשימה: לחזק את הטבע המקומי, להכיר את צמחי הבר ולגלות כיצד כל אחד מאיתנו יכול לתרום לשמירה על הסביבה, או לכל הפחות לא להחרף את הפגיעה בה".

מיכל קרסני, אוצרת התערוכה: "האבקה היא הרבה יותר ממנגנון ביולוגי. זהו אחד המופעים הקסומים והמרהיבים ביותר של הטבע. אינספור מיני פרחים ושפע אדיר של מאביקים שוזרים יחד מארג עדין, שבו כל תנועה, ריח וצבע הם חלק משפה של תקשורת מופלאה בין הצומח והחי. התערוכה מבקשת לחשוף את הסיפור המלא שמסתתר מאחורי פעולת ההאבקה, ולהאיר את יופיו יוצא הדופן של הטבע המקיף אותנו. לצד התצוגה המדעית, שולבו בתערוכה עבודות של אמנים ואמניות, שנבחרו בשל יכולתם להעניק נקודת מבט נוספת. החיבור בין האוספים המדעיים של המוזיאון לעבודות האמנותיות מייצר חוויה ייחודית, המזמינה את המבקרים לצאת למסע מרתק בעקבות סודות ההאבקה, להתבונן בטבע בעיניים אחרות, להתרגש ממנו, להבין את מורכבותו, ובעיקר להכיר באחריותנו להגן עליו, כדי שתהליכי האבקה הללו ימשיכו להתרחש גם בעתיד, ולא ייעלמו מן העולם".

ד"ר זוהר ינאי, האוצר המדעי של התערוכה: "מדעי הטבע משקפים לנו את הטבע במלוא תפארתו, ובמקרה של עולם ההאבקה הדבר קל במיוחד, בזכות העושר המרהיב של הצמחים, החרקים ויתר בעלי החיים שלוקחים בה חלק. מאחורי החגיגה הזאת, שמושכת בקלות את עינו של כל חובב טבע, נמצא מדע מורכב, שחושף חלק חשוב מעולמנו בהדרגה מתקופתם של חוקרי הטבע הראשונים, ועד לכלים המתוחכמים שמשמשים את מדעני המאה ה-21. אינטראקציות אקולוגיות ותהליכים אבולוציוניים הם עקרונות יסוד במחקר הביולוגי, והם מתבטאים במלוא הדרם בעולם ההאבקה. זוהי הזדמנות עבור הקהל הרחב לחוות, להתרגש ובתקווה גם להסתקרן ולצלול לתוך המדע המרתק שמלווה את התופעה הנפוצה והססגונית הזו".

"האבקה: הסיפור המלא".

מוזיאון הטבע ע"ש שטיינהרדט, אוניברסיטת תל אביב.

מ-26 בנובמבר 2025.

הזמנת כרטיסים באתר המוזיאון

מוזמנים גם לבקר בקבוצת הפייסבוק שלנו 'טיול משפחתי בארץ ובעולם'

חפשו אותנו גם בטלגרם